

بەلى زېر ئەنوسم ؟!

ئاسۇ غەبدوللە تىف

(

)

(

)

-

پېم سەيرە دەسلەت لە رېگەي ھەندى كەنال و قەلەمى خۆيەو دەيەوئ شەن و كەوى قەلەمى نوسەران بكات و رايان بەيئى كە بە ئەتەكئيت و ريتىمى نەرم و بە ياساى كۆنكرىتى ئايدۆلۆژى خويان ئاسا بنوسن، پېمان بلّين ئەو جۆرە لە نوسين يان ئەو تەرەزە لە نوسين بارگاوييە بە رۆحى دوژمن و مونامەرەى ئىقلىمى و دەبى سەنوربەند بكرى يانى دەبى دهمتان داخەن يان پيئتان دا ئەخەين! ديارە ھەر سىستىمىكى ديسپۆتيزم و ديكتاتورى گەر بىيەوئت پايەكانى حوكمى خوى قايم كات لەسەرەتاو بە شىعاراتى ديموكراسى ديتە مەيدان و دواتر بە يەكئەك لەو پنتانە دەست پيئەكات كە چۆن بنوسين، واتە چوارچيۆ دانان بۇ زمان و دارشتن و بەلاغەتى نوسەرو ئينجا بەرتەسكردنەوئى فيكرو ئايدىاو پاشان سىياسەتى ھىلاككردنى نوسەران بە دادگاو مادە ووشكەكانىيەو تا ئەوكاتەى كە نوسەر لە نوسين ئەخەن وەك چۆن ھەندى نوسەرو سەرنوسەرى رۆژنامە ئەھلىيەكانيان لە نوسين خست،

ئەپرسين ئەو دەسلەت خوى كويى نەرم و شەفاف و ناسك و مرقۇپەرورەو تەندروستە كە بى پەرەو بە نوسەران ئەلى ئيوەش نەرم بنوسن و ئەھا وولاتەكەمان چەندە خۇش و پاكيژەو ئاوەدان و خاوەن پارك و سىنەمايە ئەھا چەندە پەرە لە ئوميدو جوانى و ئەفسون و ئازادىيە؟ لە دەسلەت ئەپرسم لە كويى خويىدا بگەریم بۇ نەرمى و دۆستايەتى و ھيومانىزم و سەرورەرى مرقۇ جگە لە ئەتككردن و رووشكاندن و تەريقكردنەوئى گەنجان و بيئنازكردنى خيژانە شەھيدەكان؟ پرسگەي وەزىرەكان و پاسەوانانى بەرپرسان و گرتوخانە ناديارەكان و ناعەدالەتى ئاوەدانكردنەوئى شارەكان و توورەبوونى سەركردەكان و چاوسوركردنەوئى نەرمى و تيدايە؟ بىرتان چو لە شەرى ناوخۇدا بەشى ئاشتەيەكتان نەھيشتەوئە و ئەوئى ووشەي زېرو توندو سوک و نا مۆرال بوو بە يەكتريتان ووت لە ميدياكاندا؟ خيەرە و ئىستە دەسلەت كەوتۆتە مەوعىزەو ئىرشاد بۇ رۆژنامەنوسان و دەيەوئت رايان بەيئى كە زېر نەنوسين و فيرمان دەكەن چۆن بنوسين، باشە مينۆمىنتى ھەلەبجە دوو سالى سوتاوو نە حكومەت و نە حيزبى دەسلەتدار نايە بەلايا چۆن بنوسين، بنوسين توخو ئەي ھاوار وەرن چاكى كەنەو چاوتان ماچ ئەكەين و رۆحى سپيتان ئەگوشين ئيتەر خوييشانندان ناكەين و شقارتە بەكار ناھيئين و شت ناسوتئينين و عاقل ئەيئين؟!

ئەمە چ ھەژاربيەكە فيرمان ئەكات بيئوميد نەيئەن و نەسرەوتيش يين و بەرگەي گەندەليەكانيش بگريئەن و زېريش نەنوسين، تاكە سەرچاوەو سەرمایەى نوسەران ئەو زېر نوسىيە كە لەئەنجامى پەرچەكردارى دەسلەتەوئە فيرپوون، گەر دەسلەت بەرپرسى ناعاديل و گەندەل نەكات بە وەزىرو گزىرو مليؤنان دۆلار وون نەبى لە ناو وەزارەتخانەو خەزىنەداو دەيان مليؤن دۆلار نەدرى بە دەرمانى بەسەرچووى ئىكسپايەرەو ماتۆرىكى ئيرانى 10 وەرەقەييمان لەسەر حساب نەكەن بە 100 وەرەقەو دواچار ليئشمان بکەن بە كۆرىي، خۇ نوسەر شيت نەبوو زېر بنوسى، گەر دەسلەت خوى تەخشان و پەخشان بە داھاتى خەلكيەو نەكات رۆژنامەنوس ھار بوو زېر بنوسى و قەلەم بكات بە چاوى دەسلەتدا؟ گەر دەسلەت خوى نەيەت خانويەكى 500 دەفتەر دۆلارى لە پەنا خانوى كرچى نشيئىكى قوربانيدەردا بكات بە ئاسمانا نوسەر بۇ ئاوا بەو زمانە توندپارايە ئەنوسى؟ بەلى گەر كۆپى مەسئول بە گرانبەھاترين سەيارەى سىجىرى و باخەلى پەر لە دۆلارو دەمانچەى ئەمريكيەو نەيەت بۇ كۆليز و شان رانەتەكيني منى رۆژنامەنوس بۆچى زېر ئەنوسم و ئەبمە چقلى چاوى؟ خۇ زېر نوسين دژى ئەو سىما شيؤينراوانەيە كە رۆژانە بەبەرچاومانەو دەسلەت دروستى كردوون و ئەيانبيئين و ئازارمان ئەدەن و ناھيئى كۆمەلگايەكى مۆديرن و مەدەنى دروست بکەين، باشە ئەو دياردەو سىمايانە زېرن يان نوسينىك كە لەبەر چراو بيكارەبايى حكومەت بە ھەزار ترس و كۆيرەوئى و برسيتى ئەنوسرى و ئينجا دەسلەتايئش بە رەواى ناييئى، دەسلەت ئەيەوئت لە يادى رۆژنامەگەرى كوردى ئەمسالدا 2007/4/22 واتە 109 سالى رۆژنامەنوسى كوردیدا بە يەك دوو ئينشاو ووتارى رۆژنامەنوسى حيزبيەوئە خوى لەو قەيرانى گەندەلى و دزييە گەورانە قوتاركات

و خۇي برەتينيٰ لە خەشم و رقي خەلکي و لە قەلەمي زېرو تورەي نوسەرە شۆرشگيڤرو جورئەتمەندەکان، ئەوانەي کە هەموو سەرودە و سەرمايەکانيان بەسراوەتەو بە نوکي قەلەمەکانيانەو،

دەسەلات بىٰ ناگايانە (جورئەت) ئەگۆڤىٰ بە (زېرى) و (نازايەتي) بە (تەشھير) و (راستى ووتن) بە (فەوزا) و (دەنگ ھەلبرين) بە (جاسوسى) و (رەخنەگرتنيش) بە (موراهيق و کالقام) ئەمە ئيدي شکستى دەسەلاتە بەديوە مەعريفیەکەيدا و بەديوە سياسیەکەشيدا نشوستيکي شەرمناھەيو دەسەلات دەيەويٲ بە زمانى نەرم پيمان بلىٰ زېر مەنوسن خو ئەزانين ناتەواوي و کەمتەرخەمي و گويٰ پيٲنەدان ھەيە بەلام جاريکيش ستايشىٰ بنوسن، ئەو ستايشەي کە دەزگاکاني ميدياي حکومي و راگەياندى حيزبي کوردی مؤنۆپۆل کردوھو رەخنە بەتەواوەتي غايبە، دەسەلات دان ئەنىٰ بە ناتەواوي و کەمتەرخەميەکانی خویدا و بە ئەدەبەو پيمان ئەلىٰ ئيمە تازەين و کەمتەرخەمي ھەيە بەلام نالىٰ دزی و گەندەلى ھەيە، کاريش بو لابردي گەندەلەکان و فۆرماتکردنى جەستە ئيداري و حيزبيەکەي خوٰ ناکات و ئەشيەويٲ زېرنوسي نەميٲى، ئيٲستا مۆديليک لە کەمپيني نوسەران و ھەلمەتي نوسيني زېرو بېروو مشاريي، سايتەکانى ئەنتەرنيت و رۆژنامەکانى داگيرکردوھ و دەسەلاتى تەنگاو کردوھ تا ئاستى ھاگکردنى سايتەکان و داخستنى رۆژنامەکان و ليٲدان و دارکاريکردنى نوسەران و رۆژنامەنوسان و فراندنيان بىٰ ئەمرى حاکم بو ئاسايش وەک لە يەک مانگي رابردوودا ھەموويما بيني، ئاخىر ئەم دۆخە بە رەخنەي توندو خويٲناوي و زېر نەبىٰ بە چى ئەگۆڤىٰ و ريفۆرم ئەکړى؟ ئەم دۆخە گەر زېر نەبىٰ لەگەلیدا، ئەبىٰ بەزېرى بژيت و بمریت و کويږەوهرى و ناعەدالەتي و رسواييش ھەلبريٲريت و رەنگە بستىٰ قەبريش نەبىٰ تيايدا بمرين؟

دەسەلات بەبەرچاوتەو دەبيٲتە پشتگيريکاري کەسانی وەکو نزار خەزرجى و وەفيق سامەرائى و حەجاج و کۆنە موستەشارو جاشەکانى سەرقافلەي ئەنفال و کاولکاري گوندەکان، زېرى نەبىٰ بەچى گوٲت لىٰ ئەگيږىٰ؟ ئيمە زېريش ئەنوسين ھيٲشتا دەسەلات گوٲکانى کەڤ کردوھو بيٲخەم و لاموبالييە، ئەي ئەگەر نەرم و ناسک و ريحاني بنوسين چ دەبىٰ؟ داخو بە ستايشى قەلب و چاولە ئيمتيازو موحامەلەي ناشايستەو شەرمھاوەرەو ھيچمان پىٰ ئەکړيت؟ دەسەلاتى کوردی ھيچ سوچيکي ژيانمان نەما کە زېرى نەکات و ھيچ رووبەريکي عەقلمان نەما بە زېريەکانى خوٰ داگيږىٰ نەکات و تەنانەت خەريکە زمانيشمان بوخوٰ ئەبات و دەيەويٲ بەم ژيانە تاريک و بىٰ پڕۆژەو بىٰ خزمەتگوزاريەو پاک و جوان و ناوازە بنوسين، سەيرە ئەم تەرحەي دەسەلات لە ھيچ سوچيکي دونيادا بوونى نيهو بگەر ئەم لۆژيکە لە وەھم دەچىٰ زياتر نەک لە واقع، ئاخىر دەسەلات ھەموو شتيکي بو خوٰ شەرەاندوھو راقى راقى زامنى ژيانى مال و مندال و نايئەدەي خوٰ کردوھو ئيمەش تەنھا ئازادى رادەبرينمان دەوىٰ کەچى پيمان رەوا نابيين و ھيٲشتا پيمان ئەلئين زېرنوس مەبن، ئيمەش ئەلئين زېر ئەنوسين تا ئەم زېريە بکەينە تيۆرى مامەلەکردن لەگەل دەسەلاتدا بەلام دوور لە توورەبوون و ئينفيعال و نازانستى، تيۆريک تا وەک ئاويٲنە دەسەلات خوٰ بەچاکى ليۆە ببينيٲ و بزانيٰ ھەلگري چ دەموچاويکي دزيوو ناشيرينە لە ئيٲساداو لە رابردوشدا چۆن وەک ئەفسانە وابوو لەي خەلکي، ناو کۆشکەکانى دەسەلات راستە نەرم و جوان و خوٲن و بەرگەي زېريەکانى ئيمە ناگرن، بەلام ئەي ئيمە بوچى چەندين سالە بەرگەي ئەوانمان گرتوھ، دەشيٲ ئيمە لە ناو زېرايیەکانيشدا بو زانست بگەرپين و پەي بە راستيەکان بەرين و زمانى نوٰ بدۆزينەو دووربىٰ لە ناوژراندن و تەشھير، بەراي من بەم زمان و تيۆرە نەبىٰ نە دەركى واقع ئەکەين و نە ئەم دۆخە ئيفليجەش تيٲنەپەرينين، ئەگەرچى ئەم ھيٲزانەي ئيمە بەدريٲزايى ميٲروو خالى نەبوون لە تەشھيرو سوکايەتي بەيەکترى و کتيبي يادەوهرى سياسیەکانيش شاھيدن کە رەنگە ئەم دۆخە دريٲژکراوہى ھەمان دۆخى سەدەي رابردو بٲت، ئەم تيۆرە رەنگە کۆمەکيک بٲت بوخودى دەسەلات تا ئەو دروشمەي کە ھەلى گرتوھ بەناوي ديموکراسى و مافى مروٲ و ئازادى دەبرينەو واژوى تەواوي لەسەر بکات و مومارەسەي کردارەکي بکات و چيدى رۆژنامەنوسان لەسەر ووشە نەگيږين و دارکاري نەکړين، لەکاتيکدا دەزانين بە مليۆنان دۆلار ديار نامينيٰ لە قوتى خەلکي و کەشيش لەسەري ناگيږىٰ، دەسەلات دەبىٰ بزانيٰ نەوہيەکي ھۆشيارو تورەو نارازى ھەيە کە گەندەليەکان بە چاکى ئەبينيٲ و زيندان و گرتنيشى لا بوٲتە شەرەفيکي گەورە، ئەو زيندانەي ديکتاتور دروستى ئەکات بو ئەھلى قەلەم ئەو نيشتيما نە راستەقينەکەي کەسى نوسەرە چونکە دەزانيٰ دەسەلات دەميکە نيشتيما نەکەي کردۆتە گرتوخانە وئۆردوگاي بيٲدەنگکردن و سەرکوتگاي گەورە، بويە ترسى دەسەلات لە زېر نوسى ترس نييە لە شيواندى زمانى رۆژنامەو ستايلى ئەدەبي و شيواندى فەرھەنگ، ئەوئەندەي ترسە کورسى و ھەوليکيشە بو جورٲک لە سانسۆرى نوٰ بەناوي زېرنوسىيەو، لەمەشدا من زېر ئەنوسم و قەت گويٰ لە دەسەلاتى ناگرم، ئاخىر بليٲم چى دەسەلات بە ستايش گۆشکراوہ و فيٲرکراوہ.

تېيىنى / ئەم ووتارەم بەتايىبەتى بۇ سايىتى سىبەى نوسى و پىرۇزىبايى كردنەوى سايىتكەشيان لى دەكەم. ئاسۇعەبدوللەتيف
www.sbeiy.com